

PROTOKOLL

fra møte i Fylkesstyret Nord-Trøndelag

Møtedato	02.10.2017	Vår dato: 05.10.2017
Møtetid	12:00-16:15	Utvalgssekretær Nord-Trøndelag Bondelag
Møtested	Frosta	Telefon

Sak 16/00951

Som medlemmer møtte: Borgny Kjølstad Grande, Audhild Slapgård, Lorns Olav Aunsmo, Kristoffer Moan, Tore Rennan

Forfall: NTBU, NTBK

Som varamedlem møtte: Svenn Ove Fosseng, Ingunn Vinge (var med pga besøk på Frosta, gikk mot slutten av møte)

Til behandling:

SAKSLISTE

Faste saker :

- 1/2017 Godkjenning av innkalling og saksliste
Vedtak: Godkjent
- 2/2017 Godkjenning av protokoll
a) Godkjenning av protokoll styremøte 28. august
b) Godkjenning av protokoll styremøte 18. september
Vedtak: Godkjent
- 3/2016 Siden sist / åpen post
a) Kyllingproduksjon i Trøndelag, oppdatering v/Tore
c) Referat fra ringerunde fadderlag v/alle i styret
d) Møte i felles AU v/Borgny
e) Møte med Per Skorge og Astrid Solberg v/Borgny
f) AU Trøndersk tenkeloft v/Borgny
g) Fylkesledersamling v/Borgny
h) Advokatsamling v/Leif
i) Klimadag Mære v/Lorns og Borgny

- j) Bondes helse, miniseminar v/ Lorns
- k) Nydyrking av myr v/Leif

Vedtak: a) Til orientering, c) Styresak neste styremøte – hvordan hjelpe lokallaga? Regionmøtene gjennomføres som tidligere år. d) -k) Til orientering

4/2016 Medlemsoversikt per 31.12.2016: 5039
per 22.08.2017: 5006
per 26.09.2017: 5015

Verveutvalget har forslag til mål om 5200 medlemmer innen 01.05.2017.
Nasjonal vervekampanje kommer i november.

5/2016 Invitasjoner/møter/arrangement
a) Gartnerhallseminar 8.-9. november
Vedtak: Lorns Olav deltar

6/2016 Media
a) Oppdatering om filmen v/Erica
Vedtak: Til orientering

7/2016 Fylkeskontoret informerer

Saker til behandling

44/17   17/00186-3   Evaluering av arbeidet opp mot Stortingsvalget 2017

Vedtak

Styret diskuterte innsatsen og aktiviteten opp mot valget. Vurdering av arbeidet, samt forslag til forbedringsområder legges inn i saksutredningen som følger protokollen.

Saksutredning

Stortingsvalget 2017 har i stor grad bestått i noen lunde jevne målinger mellom H og Ap, mens det tidlig ble spådd at sentrumspartiene kunne ha avgjørende roller når det kommer til mandatfordeling. V og KrF berget så vidt sperregrensa, mens Sp, SV, Rødt og MDG vant stemmer – hovedsakelig internt fra venstresiden (Ap), men også noe fra høyre fløy. KrF står enda uviss i sin støtte til borgerlig regjering, og per dags dato er ikke ny regjering avklart.

Det var tidlig et klart ønske fra Norges Bondelag om regjeringsskifte i landbrukspolitikken denne høsten. Blå regjering har utfordret mange av våre grunnleggende pilarer i landbruket gjennom de siste fire år, og noe har de også fått gjennomslag for. Det er viktig å verne om den norske landbruksmodellen: importvern, jordbruksavtalen, samvirket og markedsreguleringen av jordbruksvarer.

En stor innsats har blitt lagt inn fra både fylkes- og lokallag for å fremme bondevennlig landbrukspolitikk inn mot valget, i tillegg til politisk arbeide fra ansatte på kontorene rundt om i landet og sentralt i Oslo. I Nord-Trøndelag har det blitt gjennomført to politiske debatter, vi har fått inn fire kronikker i flere media over sommeren, og vi har hatt møter med sentrale fylkespolitikere om flere viktige tema for fylket vårt.

Under rovviltdebatten på Stiklestad manglet kandidater fra både MDG og FrP. Kun Sp, KrF og SV stilte med sine førstekandidater. Under landbruksdebatten stilte samtlige partier, men Sp stilte med Ola Borten Moe i motsetning til de øvrige partienes førstekandidater. Rovviltdebatten fikk 2-siders oppslag i T-A (hovedsakelig om MDG og FrPs manglende tilstedeværelse), mens pressen manglet under landbruksdebatten. Ingen av debattene dro full sal, men fra Oslo uttrykte de at 50-70 i publikum var bra.

Det er lagt ned en betydelig administrativ innsats omkring Stortingsvalget 2017, samt at fylkesstyrets medlemmer også har lagt ned mange timer med kronikkskriving og deltakelse på våre arrangement. Administrasjonen vil vurdere innsatsen med skriving av kronikker som svært godt anvendt ressursbruk, hvorpå disse satte fokus på tema i valgkampen og i den generelle samfunnsdebatten.

Vedrørende ressursbruken med tanke på de politiske møtene er nok administrasjonen noe mer betenkt. Vurderingen preges selvfølgelig av hvor mange velgere vi nådde gjennom debatten, men også hvilke opplevelser kandidatene sitter igjen med etter møtene. Med dette som bakteppe vil administrasjonen vurdere at måloppnåelsen med våre arrangement ikke står i samsvar med ressursbruken. Det er derfor nødvendig å drøfte årets innsats, samt vurdere alternative måter for Bondelaget å engasjere seg ved senere valg.

Noen punkter å diskutere:

- Ble lokallag involvert tilstrekkelig i valgløpet?
- Opplever vi en ubalanse mtp medias dekning av Nord-Trøndelag Bondelag?
- Har vi valgt de riktige sakene for debattene?
- Er debattene, slik vi gjennomførte de, riktig form for å formidle landbrukspolitikk på?
- Hva er vi fornøyd med, hva er vi mindre fornøyd med, og hva må endres mot neste Stortingsvalg?
- Hvilke samfunnsgrupper er det viktig å nå ut til, og hvordan skal vi nå disse? Bruker vi riktig verktøy?

Styrets diskusjon, innspill og vurderinger under møtet:

Mulige årsaker til dårlig oppmøte på våre møter:

- Travel tid for bøndene med innhøsting
- Møtene kom tett, mandag og torsdag samme uke
- Møtene kom uka etter Agrisjå
- Møtene ble for like tidligere valgkampmøter – publikum forventet ikke noe nytt
- Forutsigbarhet om partienes standpunkt – lite spennende
- Oppfatter ikke bøndene at politikken er viktig? Har de for mye å gjøre generelt?

Hva må vi tenke på til senere anledninger:

- Politikerne må oppleve disse debattene som en viktig arena i valgkampen
- Våre medlemmer må oppleve dette som en viktig arena for næringa
- Det bør jobbes med presentasjon av temaene i forkant av møtene
- Arrangementene må forankres i lokallaga på forhånd
- Møtene bør streames og også tas opp til opptak for senere bruk
- Hvordan nå andre grupper enn bøndene?
- Annen møteform? Enkeltintervjuer fra scene? Temadebatter mellom 2 partier?
- Samarbeid om arrangement med andre organisasjoner
- Få andre organisasjoner til å ta inn landbruk som et vesentlig tema i sine møter
- Bør vi tilby å delta på skoledebatter for å være synlige overfor de yngre?
- Vurdere mindre møterom

Annet:

- Kronikkene var veldig bra og fungerte godt
- Valg-o-trygg-maten til Norges Bondelag fikk varierende tilbakemeldinger
- Bekymring over lite engasjement fra våre medlemmer
- Debattene ble godt reklamert for via Facebook, pressemelding, SMS til medlemmer, mail og annonser i media

Til ettertanke at leder av Norges Bondelag ikke trakk media til debatt på Stjørdal

Vedtak

Styrt tar regnskapsrapport pr. 15.09.2017 til etterretning

Saksutredning

Org.sjef legger fram regnskapsrapport pr. 15.09.2017 for styret med et forventet underskudd på ca. 300.000 kroner. I dette underskuddet ligger produksjonskostnader for film på kr. 110.000,- som ikke fremkommer i regnskapsoppsettet.

Org.sjef anser at resultatet står rimelig i samsvar med tidligere prognoser og diskusjoner i styret, blant annet da det ble diskutert deltakelse ved Midt-Norsk Samarbeidsråd sin planlagte samling i Molde.

Likeså vil org.sjef påpeke at noe av overskridelsen skyldes at vi i 2017 vil gjennomføre 2 ledersamlinger med en merkostnad på rundt kr.60.000,-

Ved gjennomgang av regnskapet vil styret se at det er en del interne avvik, noen områder med merforbruk og noen områder med mindreforbruk. Med 3 måneder igjen av året finner org.sjef det ikke formålstjenlig å iverksette en budsjettjustering, men ta med disse avvikene i vurderingene ved neste års budsjettarbeid.

I regnskapet er det likeså noen elementer som ikke kommer fram som tallstørrelser. Prosjekt **8334 Landbruksklyngen i Nord-Trøndelag** er fullfinansiert med prosjektmidler fra Fylkesmannen, men står enda med en utgift i vårt regnskap. Likeså vil vi i løpet av nærmeste framtid oversende en prosjektsøknad til Norges Bondelag omkring delvis dekking av kostnadene med FAU (felles Arbeidsutvalg i 2017 og 2018).

46/17 11/00630-33 Møteplan høst 2017/vinter 2018

Vedtak

Styret vedtok møteplan. Ingen flytting på styremøter. Endringer settes inn i saksframlegget.

Saksutredning

Vi er midt inne i en travel høst og det dukker stadig opp nye møter og arrangement som Nord-Trøndelag Bondelag er med på. Styret tar en ny gjennomgang av møteplanen.

Det er blitt flyttet litt på noen styremøter og det har ført til to oppsatte styremøter i oktober og ingen i november. Styret bør vurdere å flytte det siste styremøte i oktober over til november.

Dato	Møte	Sted	Deltagere	Kommentar
Oktober				
2. oktober	Styremøte	Frosta	Styret, administrasjonen	
4. oktober	Møte i kornutvalget		Audhild	
18.-19. oktober	Fylkesting NT/Trøndelag			
23. oktober	Styremøte	Fylkeskontoret		
Oktober	Årsmøter i lokallaga			
November				
9. november	Møte i felles AU			
16. november	Ledermøte i NTBL	Namsos	Lokallagsledere, styret, administrasjonen	
27.-29 november	Skattekurs	Grand Hotell, Steinkjer	Samarbeidende regnskapsførere	
Desember				
Desember	Regionmøter			
4.desember	Styremøte og julebord		Styret	Felles med Sør- Trøndelag
13.desember	Kornmøte	Namdalen		Kveld
14. desember	Kornmøte	Verdal		Dagtid
13.-14. desember	Fylkesting NT/Trøndelag			
2018				
Januar				
10.-11. januar	Orgsjefsamling	Oslo		
9. januar	Felles arbeidsutvalg	Trondheim		

11.-12. januar	Trøndelagsmøte	Stjørdal	Fylkesleder	
16. januar	Mat og landbruk	Oslo	Fylkesleder	
26. januar	Møte midt-norsk samarbeidsråd	Stjørdal	Fylkesleder, orgsjef	
22. januar	Styremøte	Telefonmøte?		
Februar				
5.februar	Styremøte/innspillsmøte	Steinkjer	Styret, gjester fra samvirke	
19. februar	Styremøte	Steinkjer		
Mars				
6. mars	Felles arbeidsutvalg	Steinkjer		
15. mars	Årsmøte NTBL	Stiklestad		
21.-22. mars	Rep.skap	Oslo		

Vedtak

Styret tok en gjennomgang av aktuelle tema på lokallagsårsmøtene. Det sendes ut en oversikt over årsmøter i etterkant av styremøte.

Saksutredning

Lokallagene skal gjennomføre årsmøtene innen 1. november. Enkelte lokallag velger å gjennomføre årsmøtene i starten av november og det har vi godkjent.

Lokallagslederne har fått e-post med oppfordring til å planlegge årsmøtene, de har også fått sms med beskjed om å informere kontoret om hvilken dato de har satt.

En god del av lokallagene inviterer innledere til sine årsmøter, det kan være eksterne eller styremedlemmer i Nord-Trøndelag Bondelag. De oppfordres til å avtale innleder og tema i god tid før årsmøte.

Det har kommet en serie med plansjer fra administrasjonen i Oslo, plansjene legges ved e-posten med innkalling til styremøte.

Styret bør ta en diskusjon på hvilke tema det skal settes fokus på.

Dette kom fram i styremøte:

- Gjødselforeforskriften er viktig å ta opp
- De 5 satsingsområdene til Nord-Trøndelag Bondelag
- Den politiske situasjonen
- Nydyrking av myr
- Utofordre lokallagene – hvordan få opp engasjementet?
- Invitere til faggrupper, få med engasjerte personer rundt om i lokallagene+en fra styret
- Melkepriser, egen faggruppe på det temaet
- Hva betyr importvernet?

48/17 17/00051-7 Ledersamling høst 2017. Første utkast til program.

Vedtak

Styret tok en gjennomgang av programmet til ledersamlinga. Administrasjonen jobber videre med utforming, etter innspill og diskusjon i styret.

Saksutredning

Styret har vedtatt en-dagers ledersamling 16. november i Namsos på Scandic Rock Hotell. Styret diskuterte innhold på forrige styremøte og her er første utkast til program. Innleggene er lagt inn med arbeidstitler.

Program ledersamling høst 2017

09:30	Kaffe og registrering
10:00	Velkommen Politisk jobbing etter valget <i>Fylkesleder Borgny Kjølstad Grande</i>
10:30	Pause
10:40	Venstre sin landbrukspolitikk <i>Storingsrepresentant André Skjelstad</i>
11:00	Spørsmål og diskusjon
11:30	Lunsj
12:15	Jobbing sentralt i Norges Bondelag/ Kurs i organisasjonsarbeid <i>Styremedlem i Norges Bondelag Birte Usland</i>
12:45	Organisasjonskultur og endring <i>Administrerende banksjef i Grong Sparebank Jon Håvard Solum</i>
13:15	Pause
13:30	Landbruket i Trøndelag <i>Landbruksdirektør i Trøndelag Tore Bjørkli</i>
14:00	Lokallagets time/Åpen post

15:00

Oppsummering og hjemmelekse

Det er ønskelig å få økt engasjement og aktivitet i lokallagene, dette er et stort fokusområde i høst. Det er samtidig ønskelig å få en rød tråd igjennom aktiviteten ut mot lokallagene i høst. Styrking av lokallaga skal være tema på både ledersamlinga og regionmøtene i desember.

En ide er å gi lokallagene hjemmelekse mellom ledersamlinga og regionmøtene.

Norges Bondelag sentralt jobber med et kursopplegg for tillitsvalgte, dette kommer Birte Usland å si noe om på ledersamlinga. Kurset skal lanseres i 2018, men Nord-Trøndelag Bondelag skal kjøre en pilot i høst.

I tillegg til Birte Usland, har vi fått beskjed om at det kommer en person i fra næringspolitisk avdeling. Administrasjonen i Nord-Trøndelag har gitt signal til Oslo om at vi kanskje ikke har plass i programmet, samtidig som vi har spurt om hvem som eventuelt kommer og hvilket tema som skal tas opp. Vi venter fortsatt tilbakemelding.

Vi tror det er mulig å bruke ledersamlingen som en plattform for politikkutvikling i Bondelaget hvor det skal bli naturlig å diskutere politikk. Det være seg landbrukspolitikk, markedspolitikk, distriktpolitikk etc. Lars Petter Bartnes etterlyste «kvardagsbondelaget» på lederkonferansen forrige uke, og det er viktig at vi bevisstgjør oss selv om at det er gjennom hverdagsdiskusjonene at vi utvikler politikk. Dette kan gjøres gjennom lokallaga sitt arbeid, det kan være at styremedlemmene inviterer en gruppe bønder/lokallagsledere til diskusjonskveld? Det er et hav av tema som vi kan gripe fatt i, og vi registrerer at det også i andre deler av landet frontes landbrukspolitiske ideer. Skal vi beholde vår posisjon, både som produsentfylke og som meningsbærer i vår egen organisasjon må vi være tilsted når politikken utformes.

Dette kom fram i styremøtet:

Jon Håvard Solum er opptatt denne dagen, vi må finne en annen.

Vi forlenger med en time, slutt kl 16.00.

Gruppearbeid på tema (for eksempel melk, grønt, volummodell på gris). 5-6 tema med innledning fra en i fra styret.

49/17 17/00700-1 Årsmøte i Nord-Trøndelag Bondelag 2018 - første behandling

Vedtak

Årsmøte i Nord-Trøndelag Bondelag 2018 arrangeres på Stiklestad 15. mars 2018. Ønsket ekstern innleder er Harald Sunde, forsvarssjef.

Saksutredning

I denne saken legges det opp til at styret skal finne dato og sted for årsmøte 2018. I de senere årene har Nord-Trøndelag Bondelag hatt en-dagers årsmøte på Stiklestad og fått gode evalueringer på det. I 2017 hadde Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag en felles dag med påfølgende hvert sitt årsmøte på dag to.

Administrasjonen foreslår en-dags årsmøte på Stiklestad torsdag 15. mars.

Styret kan også gjerne diskutere aktuelle tema og innledere til årsmøte.

Evaluering fra 2016:

- Innkalling ble sendt ut til lokallagene og andre delegater via e-post. Gjester fikk invitasjon via e-post. Alle årsmøtedokumenter ble lagt ut på hjemmesiden under en ny ”boks”. Alle fikk beskjed om at de kunne få papirene tilsendt ved behov. Ingen tok kontakt. Årsmøtepapirene ble lagt ut i årsmøte.
- Årsmøtet ble effektivt gjennomført.
- God generaldebatt, bedre enn i 2015, men kunne vært litt mer ”trøkk”.
- Ordføreren var lempelig med taletiden.
- Godt fornøyd med Stiklestad Nasjonale Kultursenter/hotellet. God service og svært fleksible. Lyd og teknikk fungerte godt. God lunsj, buffet.
- Vi steamet årsmøte via internett. Ove Magne har investert i eget utstyr. Opptak ligger ute på hjemmesiden. Fungerte godt!
- Ekstern innleder ga lite innputt til debatten.
Styret: Ekstern innleder må gi noe. Leverte ikke på bestillinga.
- Lars Petter og Asbjørn var gode!
- Ei hel side i TA dagen etter.
- Forslag fra oss om å ha egen sak på innspillsnotatet til jordbruksforhandlingene.
Styret: Vi går for en egen orienteringssak. Det må gjøres bedre kjent at lokallaga kan komme med innspill.
- **Styret:** Litt bekymringsfullt at ikke flere bruker sjansen til å uttrykke seg. Oppfordre lokallag på forhånd. Fylkesstyret må involvere lokallaga.

- **Styret:** Ap gikk tidlig fra årsmøte. Avtale møte med dem.
- **Styret:** Bra årsmøte. En-dagers er bra.
- **Styret:** Flink ordfører

Vedtak

Styret slutter seg til org.sjef. sin vurdering av behovet for samordning av interessene vedrørende virkesrett i statsallmenningene i fylket. Administrasjonen bidrar i første omgang med å etablere interessegruppe av organisasjoner som kan etablere et arbeidsutvalg.

Saksutredning

Nord-Trøndelag Bondelag har en tradisjon for engasjement innenfor fjellstyresambandet og statsallmenninger i fylket. De siste årene har imidlertid dette engasjementet vært nedprioritert av forskjellige årsaker. I 2016 ble det imidlertid reist nye saker som det var naturlig å følge litt tettere, blant annet oppnevning av et lovutvalg som har som mandat å se på endring i Fjellstyreloven med mål om å etablere likelydende lovverk og funksjoner for fjellstyrer og almenningsstyrer. Norges Bondelag er sterkt involvert i dette arbeidet, og org.sjef. har arvet plass i ressursgruppe etter Pål Krister Langli.

I tillegg er vi forespurt om å engasjere oss i å bidra til at det i alle allmenninger også gis virkesrett, det vil si at det gis rett til uttak av tømmervirke/lauvskog. Denne virkesrätten gjelder i dag bare for allmenninger sør for Steinkjer. Arbeidet med å få virkesrett i alle allmenninger stoppet opp i 1957 etter at primus motor Advokat Scieflo da døde. Det var da etablert en bankkonto i Hegra Sparebank med ca kr. 45.000,- i innskudd fra kommuner i fylket. Denne kontoen søkes det nå å få disposisjonsrett til med mål om å videreføre arbeidet fra 1957. Det trenges imidlertid litt organisatorisk hjelp for at ildsjeler bak dette prosjektet kan videreføre arbeidet, og her kommer fylkesbondelaget in.